

РЕФЕРАТ

Звіт про курсову роботу: 36 с., 25 рис., 4 додатки, 9 джерел.

Об'єкт дослідження – технології Visual Studio зі створення багатомодульних проектів та технології опрацювання даних, які зберігаються у файлах.

Мета роботи – вивчення засобів Visual C++ для створення програм, що працюють з файлами даних, включаючи їхнє програмне редагування (додавання нової інформації, зміну наявних записів або їх видалення), а також формування практичних умінь розробляти програмні застосунки з графічним інтерфейсом. Такі програми можуть містити меню, діалогові вікна, кілька пов'язаних між собою форм та інші елементи взаємодії.

Предмет дослідження – програмні засоби Visual C++ для створення файлів різних форматів, записування у них інформації про продуктові магазини, виведення вмісту цих файлів, вибір даних за умовою, можливості редагування файлу і видалення певних даних з файлу, створення нових файлів (звітних документів) з певними даними з основного файлу, засоби для створення програмних проектів з декількома динамічними формами та взаємодії між ними.

Отримані результати – розроблено та протестовано програмний проект опрацювання інформації про продуктові магазини, що зберігається у файлах.

БІНАРНИЙ ФАЙЛ, ТЕКСТОВИЙ ФАЙЛ, СОРТУВАННЯ, ВІДБІР ДАНИХ, НАЙМЕНУВАННЯ ГРУПИ ТОВАРІВ, НАЗВА ТОВАРУ, ОДИНИЦЯ ВИМІРУ, ЦІНА ОДИНИЦІ, ДАТА ОСТАННЬОГО ЗАВОЗУ, ВІДМІТКА ПРО УЦІНКУ

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1 ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ	6
2 ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДЛЯ РОЗВ’ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ.....	7
2.1 Інформація про файли	7
2.2 Опрацювання файлів у C++	8
3 СТВОРЕННЯ ОСНОВНОГО МОДУЛЯ.....	10
3.1 Організація бінарного файлу	10
3.2 Відбір даних за умовою з виведенням на екран	13
3.3 Відбір даних бінарного файлу за умовою з формуванням текстового документу.....	15
3.4 Видалення даних з бінарного файлу за умовою	16
3.5 Створення додаткового функціоналу	16
4 ДОДАТКОВІ ФОРМИ ТА МЕНЮ	19
4.1 Функції основного модуля для команд меню	19
4.2 Створення модуля Про автора.....	20
4.3 Створення модуля Завдання на роботу.....	21
4.4 Створення модуля Заставка	22
5 ЗДОБУТІ РЕЗУЛЬТАТИ У ВИГЛЯДІ ВІКОН	24
ВИСНОВКИ.....	30
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	31
Додаток А Код кнопки «Товари завезені за вказаною датою.».....	33
Додаток Б Код кнопки «Видалити товари з уцінкою»	34
Додаток В Код вкладок menuStrip1.....	35
Додаток Г Код форми «Zavdan.h»	36

ВСТУП

У сучасних програмних системах значну роль відіграють застосунки з графічним інтерфейсом, які забезпечують зручну взаємодію користувача з програмою та її функціями. Windows Forms є платформою для створення таких програм і надає можливість розробляти як прості, так і більш комплексні застосунки, зокрема й веборієнтовані. У цій роботі продемонстровано використання Visual C++ для побудови програм, що складаються з кількох модулів і виконують роботу з файлами. У процесі виконання практичних завдань часто постає необхідність отримувати й обробляти дані, що зберігаються на носіях, тому застосунок має забезпечувати відкриття файлів, зчитування інформації, її змінення та створення нових файлів за потреби.

Під час роботи з даними часто обирають двійковий формат, оскільки він забезпечує компактне зберігання інформації та не містить зайвих символів, що дозволяє економити місце і пришвидшувати обробку. Водночас для підсумкових результатів зазвичай створюють текстові файли, адже їх легко відкривати, читати та редагувати в більшості програм.

Програма, яка опрацьовує дані про продуктові магазини. У середовищі Visual Studio за допомогою Windows Forms можна створювати інтерфейс для введення та відображення даних, зокрема, дані про продуктові магазини, в якій користувач зможе додавати та переглядати інформацію про найменування групи товарів, назва товару, одиниця виміру, ціна одиниці, дата останнього завантаження, відмітка про уцінку, сортувати товари однієї групи в алфавітному порядку, фільтрувати товари з молочного відділу, відображаючи лише ті товари, які з молочного відділу, видаляти товари які уцінили, зберігати дані у бінарному файлі та формувати текстовий файл, відповідно до заданої умови, а також редагувати вже створений бінарний файл.

1 ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Розробити програмний проєкт у Visual C++, призначений для створення й опрацювання бінарних і текстових файлів, що містять інформацію про товари в продуктовому магазині: найменування групи товарів, назва товару, одиниця виміру, ціна одиниці, дата останнього завою та відмітка про уцінку.

При створенні програмного проєкту передбачити виконання таких завдань:

- програмне створення бінарного файлу і заповнення його наступними даними: найменування групи товарів, назва товару, одиниця виміру, ціна за одиницю, дата останнього завою, наявність уцінки
- програмний перегляд даних створеного бінарного файлу;
- можливість редагування та зберігання відредагованого файлу;
- впорядкування товари однієї групи в алфавітному порядку;
- відбір даних з файлу з виведенням результатів на екран : товари з молочного відділу;
- відбір даних зі створенням текстового файлу за умовою: товари завезені за вказаною датою;
- можливість програмного відбору та вилучення даних за умовою: товари які уцінили;
- створення додаткової форми, яка містить інформацію про автора;
- створення додаткової форми, що містить текст завдання на курсову роботу;
- створення форми заставки.
- додатково реалізувати у програмі функцію яка буде сортувати товари за ціною, від найменшого до найбільшого.

2 ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДЛЯ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ

2.1 Інформація про файли

Файл – це впорядкована сукупність даних, розміщена на носії інформації, наприклад жорсткому диску або флеш-пам'яті, і записана під окремою назвою. У такому об'єкті можуть міститися різні типи інформації: текстові матеріали, зображення, аудіо, відео, програмні компоненти та інші дані. Завдяки унікальному імені файл легко відшукати й відкрити для подальшого використання. Файли поділяються на:

1. Текстові файли – це файли, у яких зберігаються символи, сформовані у рядки, тобто інформація, що легко читається людиною.
2. Бінарні файли – це файли які складаються з послідовностей байтів і використовуються для зберігання даних, вони не мають внутрішнього поділу на символи чи рядки. У бінарних файлах дані записуються в такому вигляді, в якому вони зберігаються у пам'яті комп'ютера, тому їхній вміст не завжди можна переглянути у зрозумілому вигляді за допомогою звичайних текстових редакторів [1].

Файл окрема одиниця пам'яті, тому видалення одного файлу не впливає на інші. Користувач може створювати файли самостійно або працювати з уже створеними файлами.

Файли можна створювати різними способами: вручну через контекстне меню, за допомогою середовища розробки або через командний рядок. У межах цієї курсової роботи всі операції з файлами виконуються у Visual Studio на мові C++. Для роботи з файловою системою використовується простір імен `System::IO`, яке підключається за допомогою директиви `using namespace System::IO` у верхній частині коду. Це простір імен містить набір інструментів для створення, модифікації та зчитування файлів і каталогів [2].

Клас `File` надає методи для базових операцій із файлами: створення нових файлів, видалення, копіювання, переміщення, а також відкриття для

читання чи запису. Це дозволяє працювати як із текстовим, так і з бінарним вмістом. Клас `Directory` відповідає за роботу з папками: створення, перенесення, отримання списку вкладених файлів і каталогів. `Path` містить методи для обробки шляхів: виділення каталогу, назви файлу, розширення або складання повного шляху з кількох частин.

Для опрацювання текстових даних використовуються `StreamReader` і `StreamWriter`. Перший дозволяє читати текст по символах або рядках, другий – записувати текстову інформацію у файли, що зручно для роботи зі звичайними текстовими структурами даних. Для опрацювання бінарних файлів застосовуються `BinaryReader` і `BinaryWriter`. Вони забезпечують швидку та компактну роботу з числовими типами, логічними значеннями та рядками у двійковому форматі, без зайвих службових символів. Основою для більшості потокових операцій є `FileStream`, який створює канал між програмою та файлом і дозволяє виконувати низькорівневі операції читання та запису [3].

Текстові файли являють собою послідовність символів, які програмне забезпечення інтерпретує відповідно до обраної кодування. Бінарні файли – це набір байтів, що точно відтворюють внутрішнє представлення даних, тому вони зберігаються та обробляються швидше й компактніше, ніж текстові аналоги.

2.2 Опрацювання файлів у C++

Для опрацювання файлів у C++ широко застосовуються класи `FileStream`, `StreamReader`, `StreamWriter`, `BinaryReader` та `BinaryWriter`. Ці інструменти забезпечують можливість працювати як із текстовими файлами, так і з бінарними структурами даних, дозволяючи відкривати файли для читання, дописування, повного перезапису або вибіркового редагування [6]. Приклад такої роботи наведено у лістингу 2.1.

Лістинг 2.1 – Код видалення файлу перед створенням нового

```
FileStream^ file = gcnew FileStream(b_name, FileMode::Delete);
BinaryWriter^ fb = gcnew BinaryWriter(file);
```

У цьому прикладі застосовано режим `FileMode::Delete`, який видаляє файл із диска. Завдяки такому підходу можна гарантувати, що під час подальшого запису даних програма працюватиме з новим, чистим файлом. Після видалення файлу інструмент `BinaryWriter` використовується для створення нового бінарного файлу і запису в нього оновленої інформації.

Метод `FileMode` має такі режими доступу, як:

- `Create` – створює новий файл, а якщо він вже створений, то перезаписує його;
- `CreateNew` – створює новий файл. Якщо файл із зазначеним іменем уже існує, буде згенеровано виняток
- `Open` – відкриває файл, якщо він створений;
- `OpenOrCreate` – відкриває або створює новий файл;
- `CreateNow` – створює файл лише в тому випадку, якщо він ще не існує;

Клас `BinaryWriter` використовується для запису даних у файл у двійковому форматі. Такий підхід корисний, коли потрібно записувати дані в ефективному та компактному вигляді, перетворюючи їх у байти для зберігання у файлі. Це особливо підходить для збереження великих обсягів інформації або спеціалізованих даних.

При роботі з файлами, особливо при записуванні текстових даних, важливо враховувати вибір правильного кодування для збереження символів. Це дозволяє забезпечити коректне відображення і читання тексту при його зчитуванні з файлу. За замовчуванням клас `BinaryWriter` використовує кодування UTF-8 для збереження текстових даних, однак у разі потреби можна налаштувати інше кодування, що підходить для специфічних вимог або різних мовних стандартів [7].

3 СТВОРЕННЯ ОСНОВНОГО МОДУЛЯ

3.1 Організація бінарного файлу

Для створення проекту опрацювання інформації про товари в магазині використовують компоненту `tabControl1`. Додати її можна скориставшись командою *Додати вкладку*, яку вибирають з контекстного меню або натиснувши на стрілочку у верхньому правому кутку елемента.

На першій вкладці створюємо надпис *Заповнення бінарного файлу*, вписавши його у властивості `Text`. Для другої, третьої та четвертої вкладок створюємо надписи: *Виведення вмісту файлу*, *Відбір даних за умовою та Формування текстового файлу відповідно*. Для заповнення першої вкладки використовуємо компоненту `button1` з надписом *Записати дані у бінарний файл* та компоненту `dataGridView`. На останній позачергово створюємо вісім стовпців, і при їх створенні відразу задаємо тип даних та заголовки стовпців. Вигляд вікна додавання стовпців наведено на рисунку 3.1.

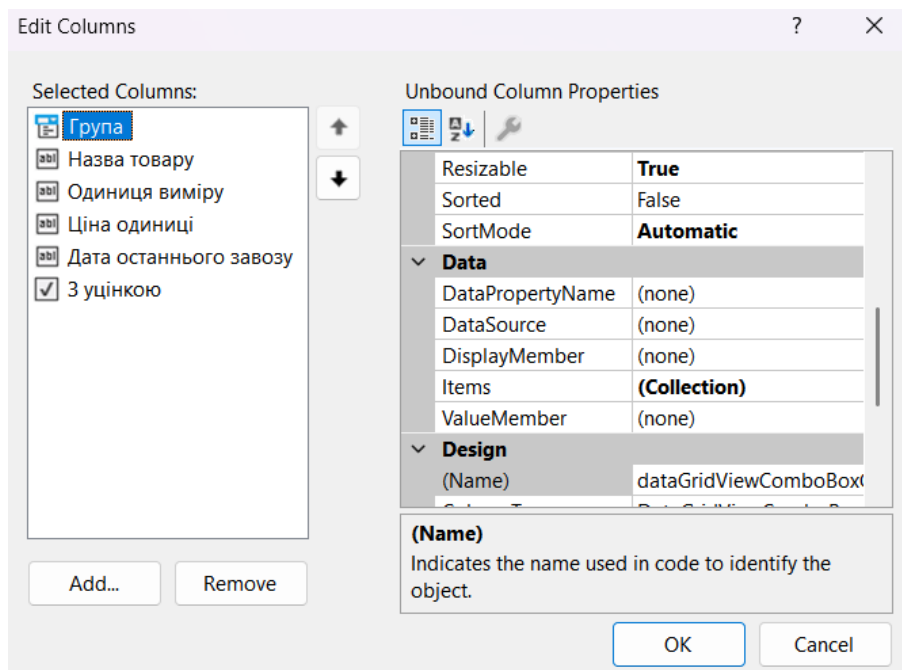

Рисунок 3.1 – Створення об'єкту таблиці `dataGridView1`

Формат для кожного стовпця і назву задаємо окремо:

– для 1-го стовпця – у властивості HeaderText вписати *Група*, а для властивості ColumnType замість значення за замовчуванням вибрати зі списку значення DataGridViewComboBoxColumn.

– для 2-го стовпця – у властивості HeaderText вписати *Назва товару*;

– для 3-го стовпця – у властивості HeaderText вписати *Одиниця виміру*.

– для 4-го стовпця – у властивості HeaderText вписати *Ціна одиниці*;

– для 5-го стовпця – у властивості HeaderText вписати *Дата останнього завантаження*;

– для 6-го стовпця – у властивості HeaderText вписати *З уцінкою*, у властивості ColumnType вибрати зі списку значення DataGridViewCheckBoxColumn.

В результаті форма набуде вигляду:

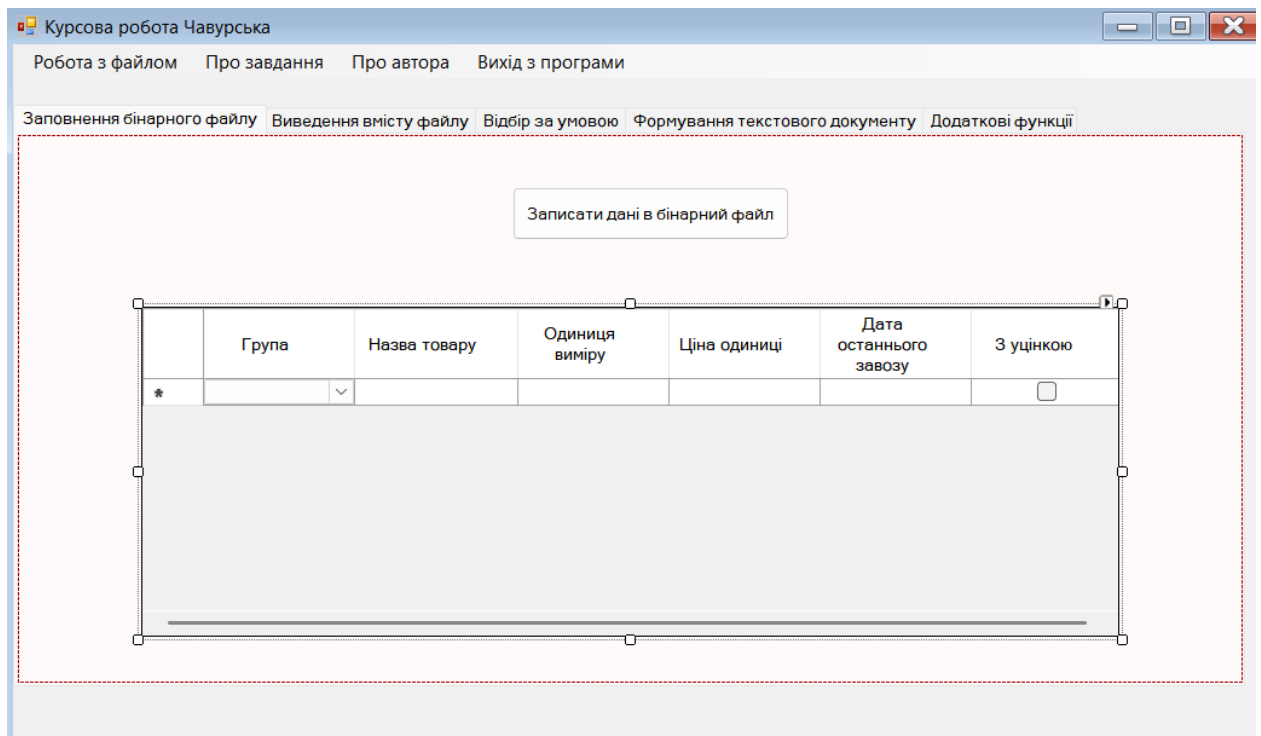

Рисунок 3.2 – Вигляд вкладки *Заповнення бінарного файлу*

Далі для таблиці задамо стиль заголовка стовпців у колекції властивостей `ColumnHeadersDefaultCellStyle` для `Alignment` вибрати значення `MiddleCenter`. Потім потрібно скопіювати `dataGridView1` і вставити його копії на другу, третю та четверту вкладки, створивши таким чином вже налаштовані `dataGridView2`, `dataGridView3` та `dataGridView4`, для яких змінити значення властивості `AllowUserToAddRows` на `false`.

На другій вкладці потрібно розташувати три кнопки `Button2`, `Button3` `Button4` та `comboBox2`. Для `Button2` у поле `text` пишемо *Переглянути бінарний файл*, для `Button3` пишемо *Сортувати товари в алфавітному порядку*, а для `Button4` – *Зберегти відредагований файл*.

Після таких налаштувань елементів на формі, вона набуде наступного вигляду:

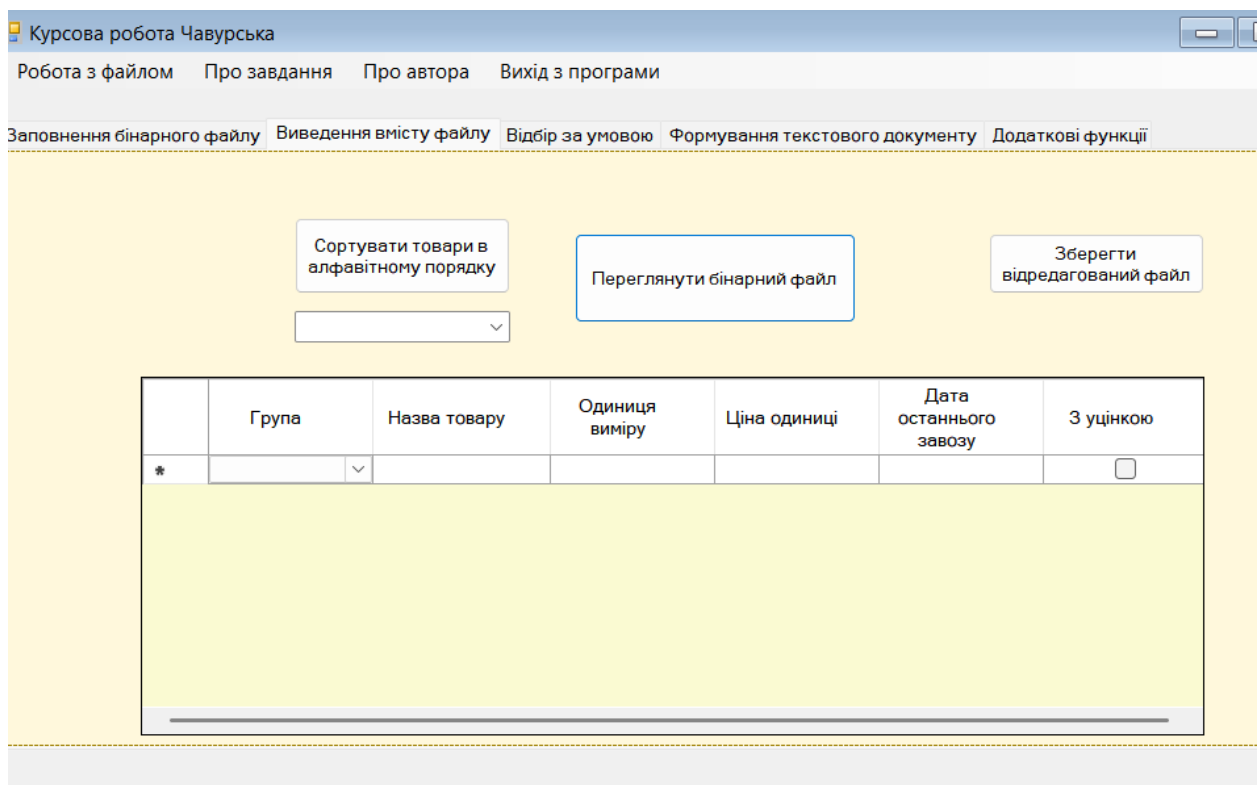

Рисунок 3.3 – Вигляд вкладки *Виведення вмісту файлу*

Відкривши третю вкладку, необхідно розташувати на ній кнопки `Button5`, `Button6` і вписати для них відповідний текст: *Відібрати товари молочного відділу*, *Видалити товари які уцінили* (див. Рис. 3.4).

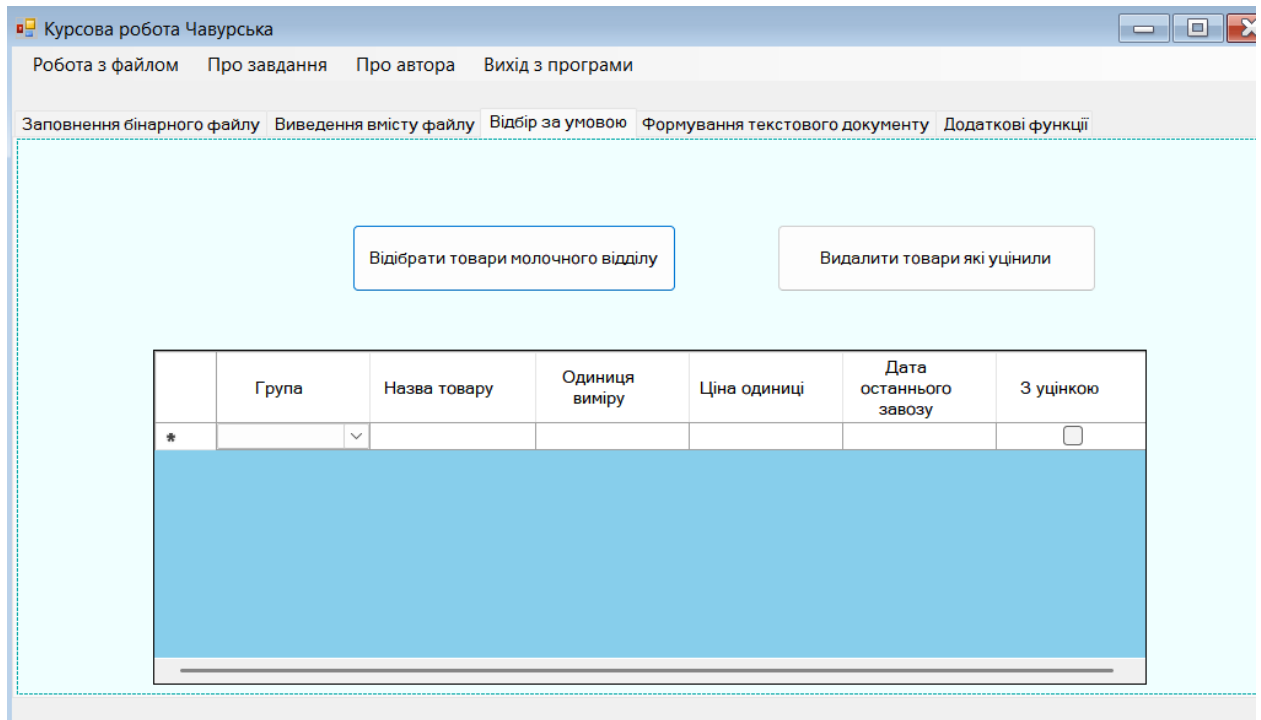

Рисунок 3.4 – Вигляд вкладки *Відбір даних за умовою*

Наступним кроком буде вписування команди для зазначення використання простору імен з програмними засобами файлового введення-виведення, після рядка `using namespace System` в кодї головної форми потрібно записати `using namespace System::IO;`

Враховуючи, що ім'я файлу буде використовуватись у програмному кодї функцій майже всіх кнопок, оголошуємо глобальну змінну та при створенні форми надаємо їй значення імені опрацьовуваного бінарного файлу. Шаблон функції `Form1_Load` можна створити подвійним клацанням миші на формі, подібно до того, як подвійним клацанням по відповідній кнопці створювали шаблони функцій `button_Click`.

3.2 Відбір даних за умовою з виведенням на екран

Реалізуємо можливість відбору даних на вкладці *Відбір за умовою*, для цього додаємо наступні елементи: `dataGridView3`, `button5` з текстом *Відібрати товари молочного відділу*. (див. Рис. 3.5).

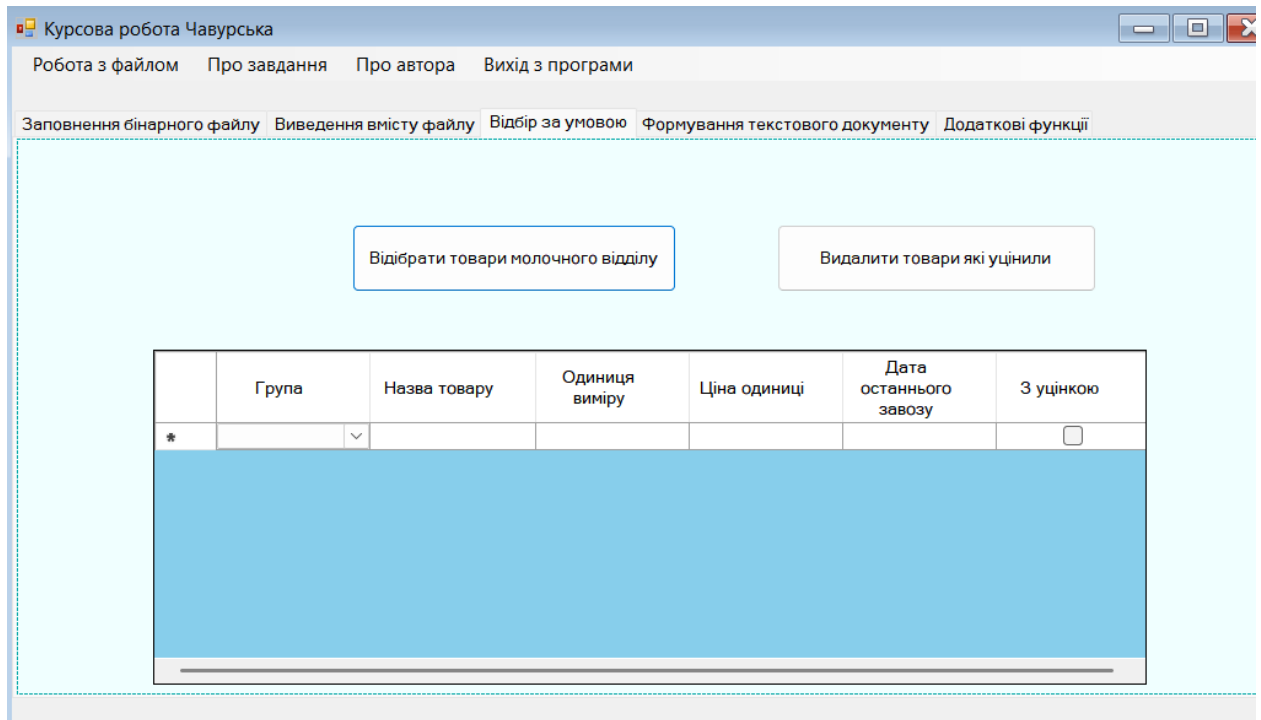

Рисунок 3.5 – Вигляд вкладки *Відбір даних за умовою*

Для реалізації фільтрації асортименту за певною категорією використовується подія натискання кнопки. У лістингу 3.1 здійснюється звернення до бінарного файлу, зчитування структурованих даних про товари та вибіркове відображення лише тих позицій, що належать до молочного відділу.

Лістинг 3.1 – Код кнопки «Відібрати товари молочного відділу»

```
private: System::Void button5_Click(System::Object^ sender,
System::EventArgs^ e) {
    dataGridView3->Rows->Clear();
    if (!File::Exists("file.dat")) return;

    FileStream^ fs = gcnew FileStream("file.dat", FileMode::Open,
FileAccess::Read);
    BinaryReader^ br = gcnew BinaryReader(fs);

    while (br->BaseStream->Position < br->BaseStream->Length)
    {
        String^ group = br->ReadString();
        String^ name = br->ReadString();
        String^ unit = br->ReadString();
        double price = br->ReadDouble();
    }
}
```

Продовження Лістингу 3.1

```

DateTime date = DateTime::FromBinary(br->ReadInt64());
bool discount = br->ReadBoolean();

if (group == "молочний відділ")
    dataGridView3->Rows->Add(group, name, unit, price,
date, discount);
}

br->Close();
fs->Close();
}

```

3.3 Відбір даних бінарного файлу за умовою з формуванням текстового документу

Для формування текстового документу використовуємо четверту вкладку з назвою Формування текстового файлу (див. Рис. 3.6). Розташовуємо на ній кнопку Button6 з текстом *Товари завезені за вказаною датою*.

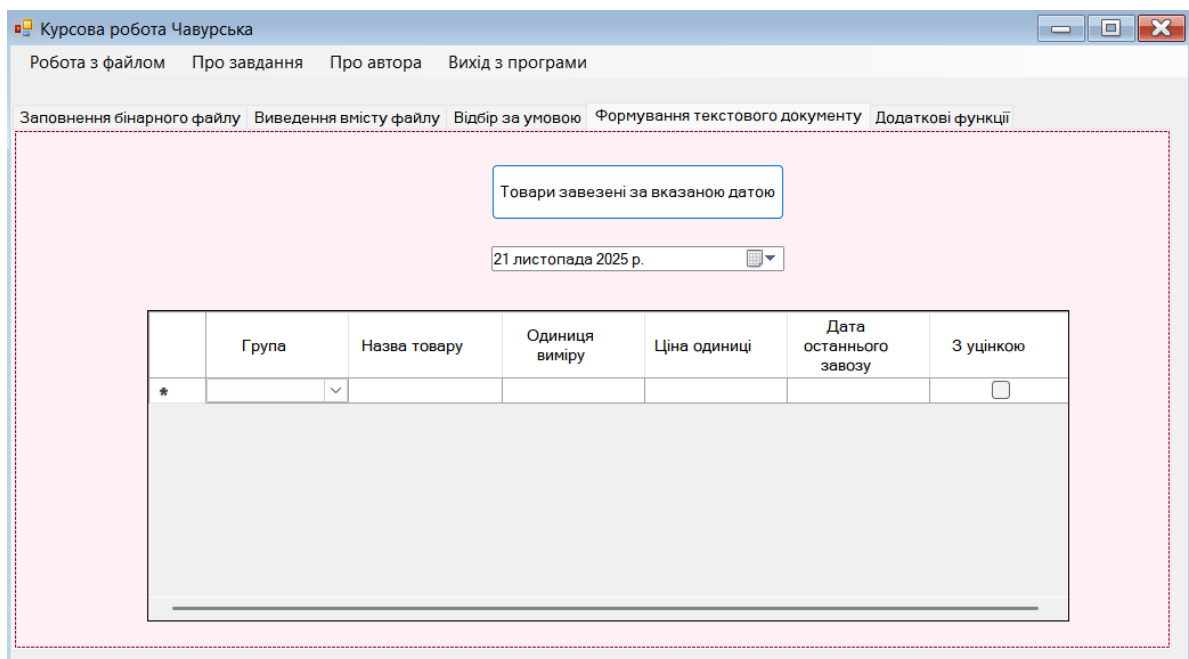

Рисунок 3.6 – Вигляд вкладки Формування текстового файлу

Код для опрацювання натиску на кнопку показано у Додатку А.

3.4 Видалення даних з бінарного файлу за умовою

Реалізуємо можливість видалення даних з бінарного файлу на вкладці *Відбір даних за умовою*. За умовою завдання курсової роботи потрібно видалити товари з уцінкою. Для виведення та видалення даних про товари з уцінкою використаємо однойменну кнопку (див. Рис. 3.7).

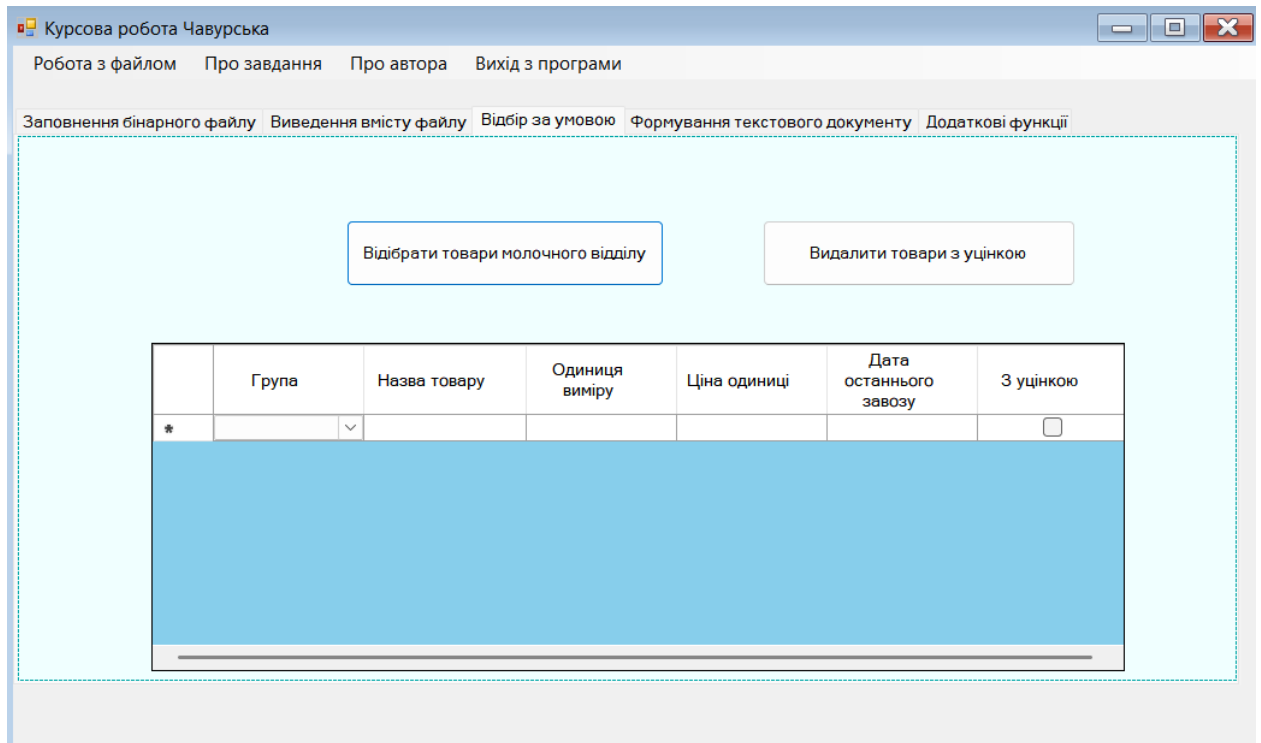

Рисунок 3.7 – Вигляд вкладки *Відбір даних за умовою*

Код для кнопки «*Видалити товари з уцінкою*» наведено у Додатку Б.

3.5 Створення додаткового функціоналу

Додатково було реалізовано функцію яка буде з шукати найдешевші товари. Створюємо tabPage5, розмістивши на ньому такі елементи, як, dataGridView5, button8. Для button8 впишемо у властивості Text – *Знайти найдешевші товари*.

У результаті цих дій вікно набуде наступного вигляду:

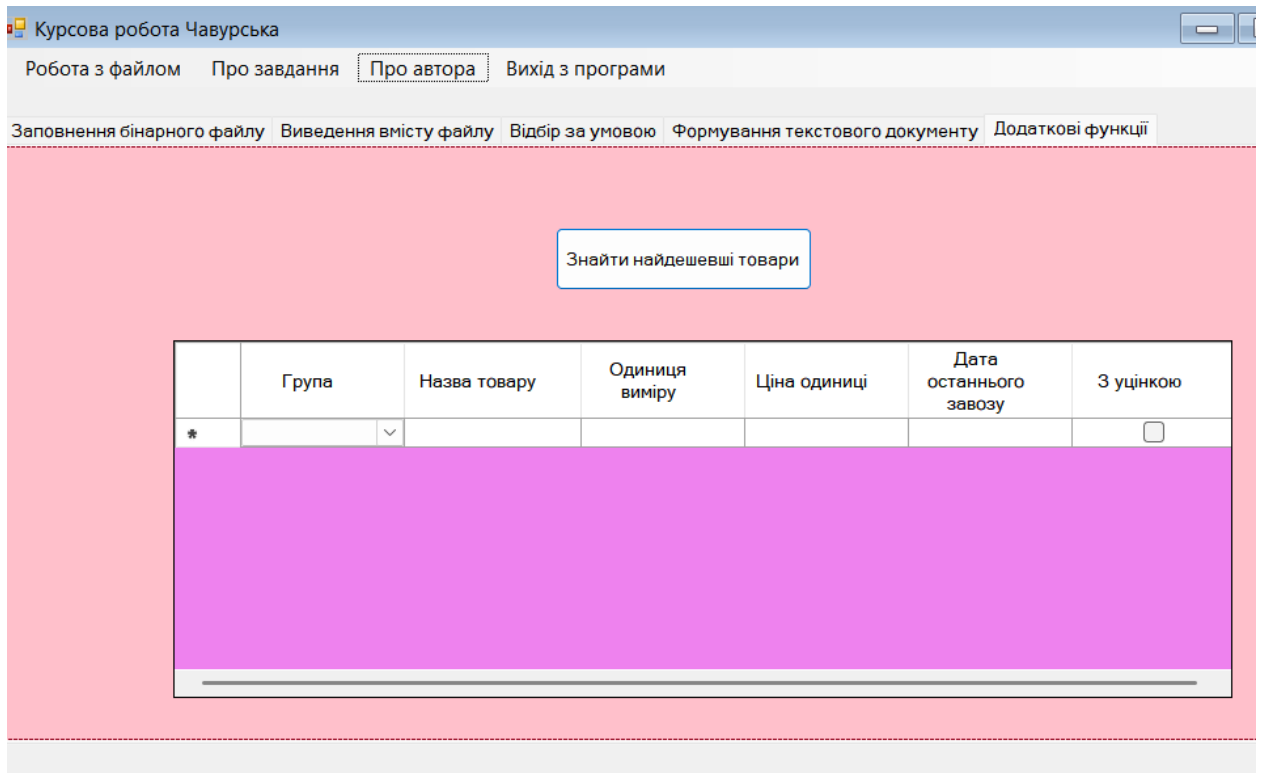

Рисунок 3.8 – Вигляд вкладки з додатковими функціями

Щоб реалізувати пошук найдешевших товарів, на вкладці tabPage5 було додано спеціальну кнопку, яка викликає відповідну функцію обробки. Під час її натискання програма зчитує інформацію з файлу, визначає мінімальну ціну та заповнює таблицю товарами, що їй відповідають. Логіка роботи кнопки подана в лістингу 3.2.

Лістинг 3.2 – Код кнопки «Знайти найдешевші товари»

```
private: System::Void button8_Click(System::Object^ sender,
System::EventArgs^ e)
{
    dataGridView5->Rows->Clear();

    String^ fileName = "file.dat";

    if (!File::Exists(fileName))
    {
        MessageBox::Show("Файл не існує.");
    }
}
```

Продовження Лістингу 3.2

```

        return;
    }

    BinaryReader^ reader = gcnew
    BinaryReader(File::OpenRead(fileName));

    double minPrice = Double::MaxValue;
    try {
        while (reader->BaseStream->Position < reader->BaseStream-
>Length) {
            String^ group = reader->ReadString();
            String^ name = reader->ReadString();
            String^ unit = reader->ReadString();
            double price = reader->ReadDouble();
            Int64 ticks = reader->ReadInt64();
            bool discount = reader->ReadBoolean();

            if (price < minPrice) minPrice = price;
        }
        reader->BaseStream->Seek(0, SeekOrigin::Begin);

        while (reader->BaseStream->Position < reader->BaseStream-
>Length) {

            String^ group = reader->ReadString();
            String^ name = reader->ReadString();
            String^ unit = reader->ReadString();
            double price = reader->ReadDouble();
            Int64 ticks = reader->ReadInt64();
            DateTime date(ticks);
            bool discount = reader->ReadBoolean();

            if (price == minPrice) {
                dataGridView5->Rows->Add(group, name, unit,
price, date, discount);
            }
        }

        finally {
            reader->Close();
        }
        if (dataGridView5->Rows->Count == 0)
        {
            MessageBox::Show("Товари не знайдено.");
        }
    }
}

```


4 ДОДАТКОВІ ФОРМИ ТА МЕНЮ

4.1 Функції основного модуля для команд меню

У створюваному проекті додаємо три нові форми:

1) форма з довідковою інформацією про автора роботи;

2) форма, яка дасть можливість ознайомитись із завданням на курсову роботу (у вигляді виведення вмісту текстового документа). Програмний код для цієї форми надає додаткові можливості редагування, форматування параметрів шрифту та зберігання змін у документі;

3) форма-заставка з тематичним рисунком, яка автоматично з'являтиметься після запуску програми та через тридцять секунд зникне. Програмний перехід до створених форм та додаткових функцій для роботи з файлом даних доцільно організувати за допомогою меню такої структури:

- робота з файлом;
- довідка про файл;
- резервне копіювання бінарного файлу;
- очистити бінарний файл;
- про завдання;
- про автора;
- вихід з програми.

На формі програмного проекту розміщуємо елемент меню `menuStrip1` та вписуємо відповідні надписи. Оскільки `menuStrip1` не є візуальною компонентою, вона відображається в додатковій стрічці знизу (див. Рис. 4.1).

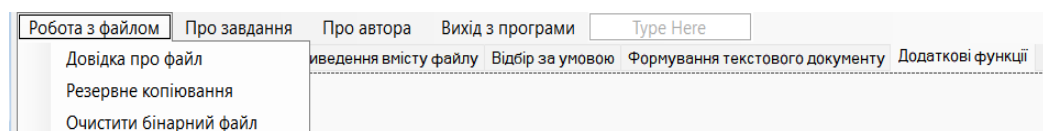

Рисунок 4.1 – Вигляд меню програми

Код для кожної із вкладок меню наведено у Додатку В.

4.2 Створення модуля Про автора

Для створення і додавання нової форми з інформацією про автора до проекту додаємо нове вікно з іменем *Avtor*. За допомогою елементів *label* вписати інформацію про автора курсової роботи, кнопки *button*, щоб завершити перегляд форми *Avtor* та *pictureBox1*, щоб вставити зображення заповнюємо вікно.

Зображення для елемента *pictureBox1* можна вибрати за допомогою властивості *Image*, а параметри шрифту для елементів *label* можна задати за допомогою колекції властивості *Font*. Після цього слід двічі клацнути по кнопці *button1*, використавши функцію закриття форми. Текст наведено у лістингу 4.1.

Лістинг 4.1 – Текст обробника подій закриття форми

```
private: System::Void button1_Click(System::Object^ sender, System::EventArgs^ e) {  
    Close();  
}
```

Для того, щоб прив'язати нову форму до основної, у коді файлу *Avtor.h*, після команди *#pragma once* вписуємо команду *#include "Avtor.h"*. В результаті попередніх дій, отримаємо форму, яка матиме такий вигляд (див. Рис.4.2):

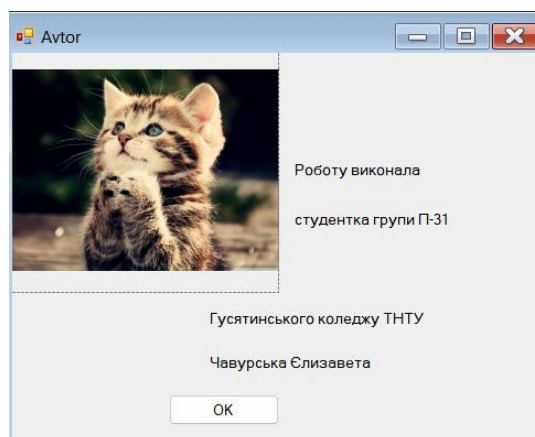

Рисунок 4.2 – Вікно *Про автора*

4.3 Створення модуля Завдання на роботу

До проєкту додаємо нову форму, для того щоб мати можливість переглянути постановку завдання у самій програмі, тому ми створюємо форму та задаємо їй ім'я – `Zavdan.h`

Налаштування форми `Zavdan` можна розпочати зі збільшення її ширини та формування на ній надпису *Завдання на роботу* (властивість `Text`), після чого розташувати на ній елементи `richTextBox1`, `menuStrip1`, `fontDialog1`, `openFileDialog1` та `saveFileDialog1`. В меню (елемент `menuStrip1`) цієї форми ввести текст чотирьох команд: *Показати завдання*, *Змінити шрифт*, *Зберегти зміни* та *Вихід*. Після цього форма набуде такого вигляду:

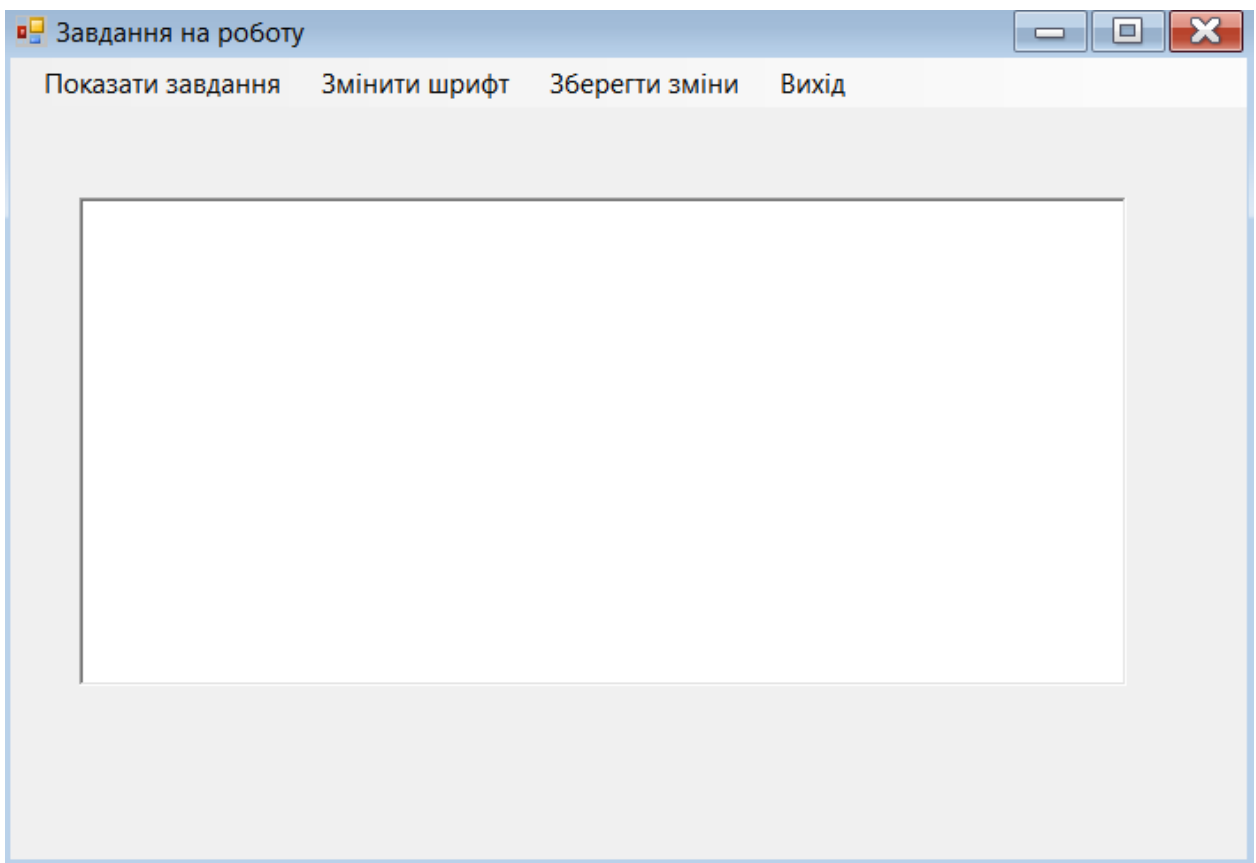

Рисунок 4.3 – Налаштування форми *Завдання на роботу*

Подвійним клацанням на пунктах меню автоматично створюються шаблони відповідних обробників подій, у які потрібно внести програмний код, наведений у Додатку Г. Після цього слід забезпечити зв'язок новоствореної

форми з головною формою застосунку. Для цього у верхній частині файлу головної форми необхідно додати `#include "Zavdan.h"`. Це дає змогу викликати додаткове вікно та працювати з ним як з частиною загального інтерфейсу програми.

Щоб користувач мав змогу переглядати текст завдання, створюється окремий документ у Word, у який вноситься повний опис роботи. Після заповнення документ зберігається у форматі RTF, оскільки такий тип файлів легко відкривати без сторонніх бібліотек. У програмі передбачено пункт меню *Завдання на роботу*, при натисканні якого запускається відповідний файл RTF для перегляду, результат матиме такий вигляд:

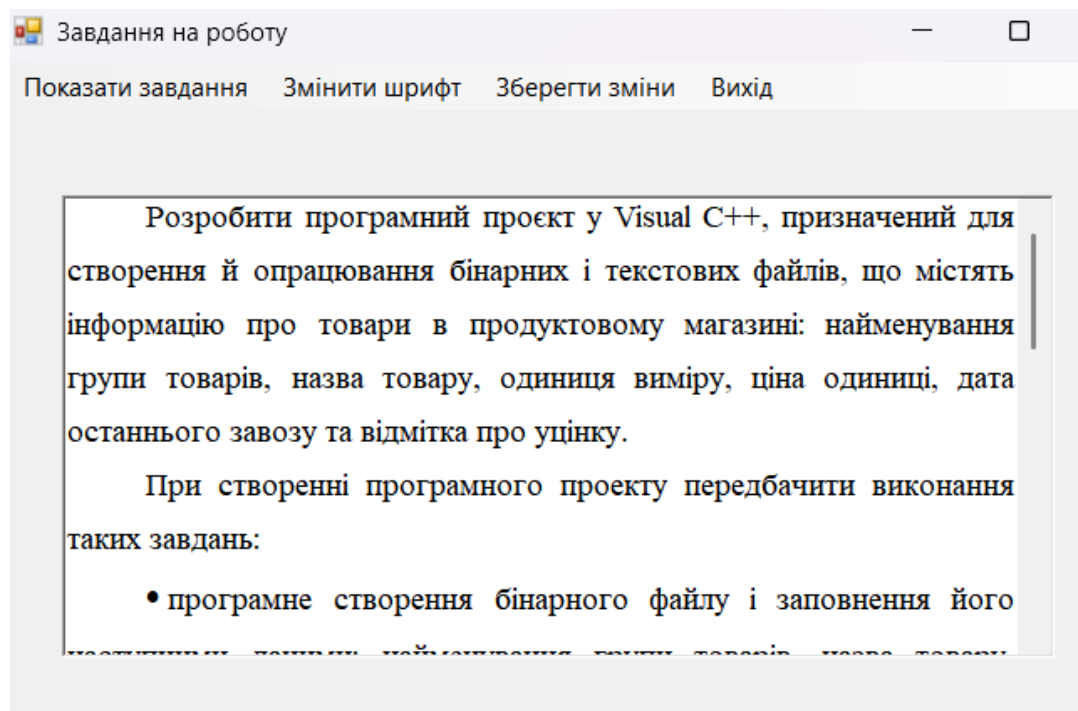

Рисунок 4.4 – Вікно інформації про завдання

4.4 Створення модуля Заставка

Створюємо нову форму-заставку. Розміщуємо на формі елементи `timer1` та `pictureBox1`, зображення до якого завантажити за допомогою властивості `Image`. В результаті отримаємо вікно, яке наведено на рисунку 4.6.

Рисунок 4.5 – Вікно заставки

У файлі `MyForm.h`, на початку проекту, долучимо модуль щойно створеної форми `#include "Zastavka.h"` Крім того, у функцію `Form1_Load` допишемо до того оператора, що там є, ще оператор для запуску форми-заставки (Див. Лістинг 4.3).

Лістинг 4.3 – Обробник події запуску заставки.

```
private: System::Void timer1_Tick(System::Object^ sender,
System::EventArgs^ e) {
    this->Opacity -= 0.02;
    if (this->Opacity == 0) Close();
}
private: System::Void Zastavka_Load(System::Object^ sender,
System::EventArgs^ e) {
    this->timer1->Start();
}
```

5 ЗДОБУТІ РЕЗУЛЬТАТИ У ВИГЛЯДІ ВІКОН

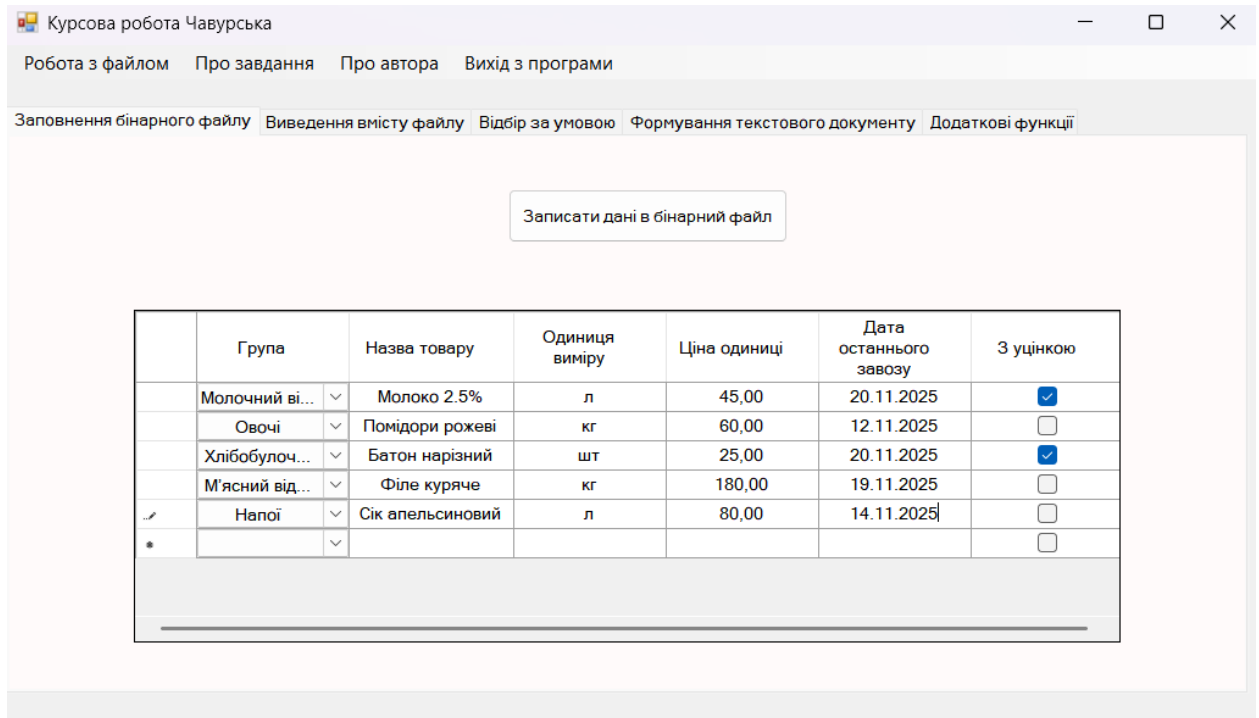

Рисунок 5.1 – Вкладка *Заповнення бінарного файлу*

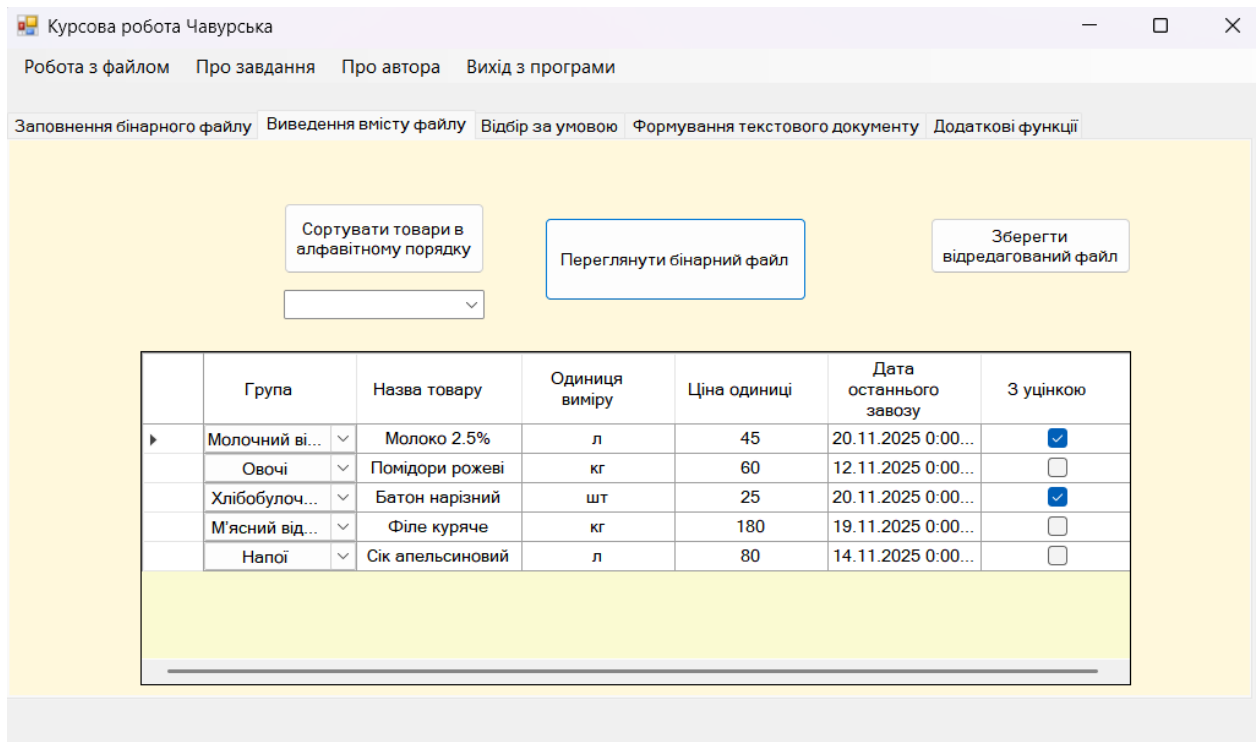

Рисунок 5.2 – Вкладка *Виведення вмісту файлу*

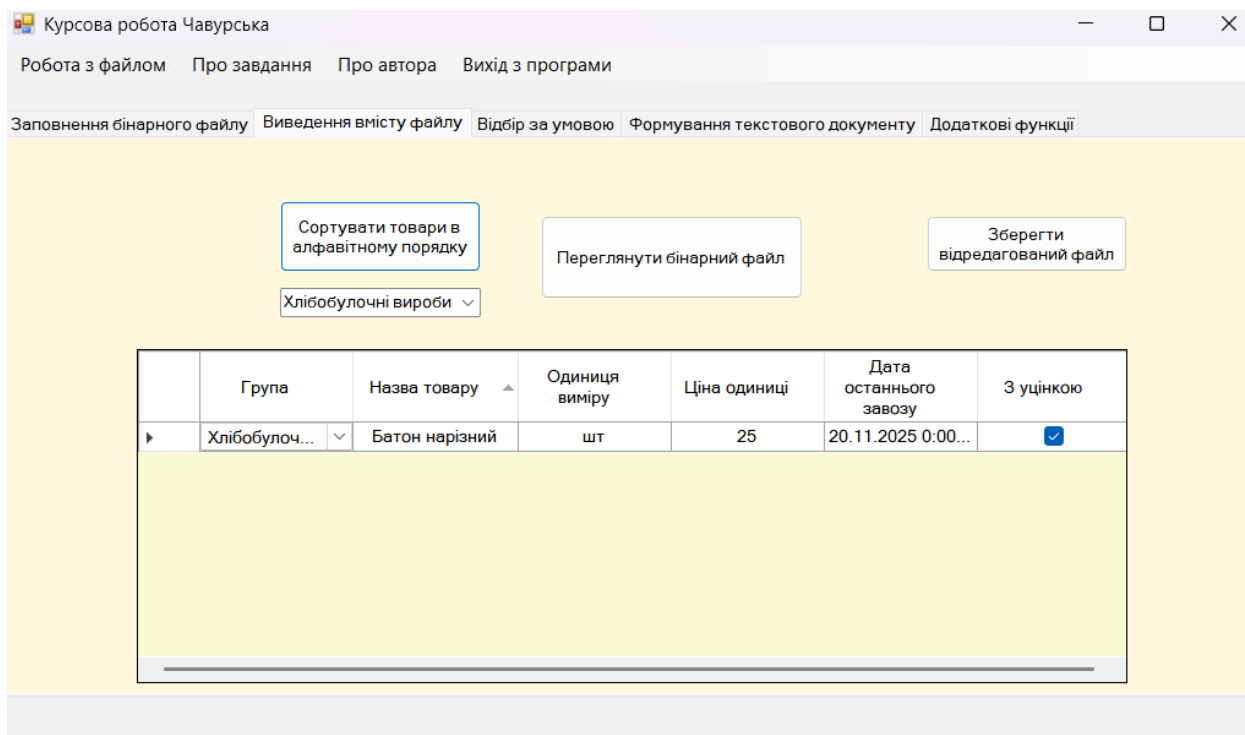

Рисунок 5.3 – Вигляд бінарного файлу після сортування товарів певної групи за алфавітом

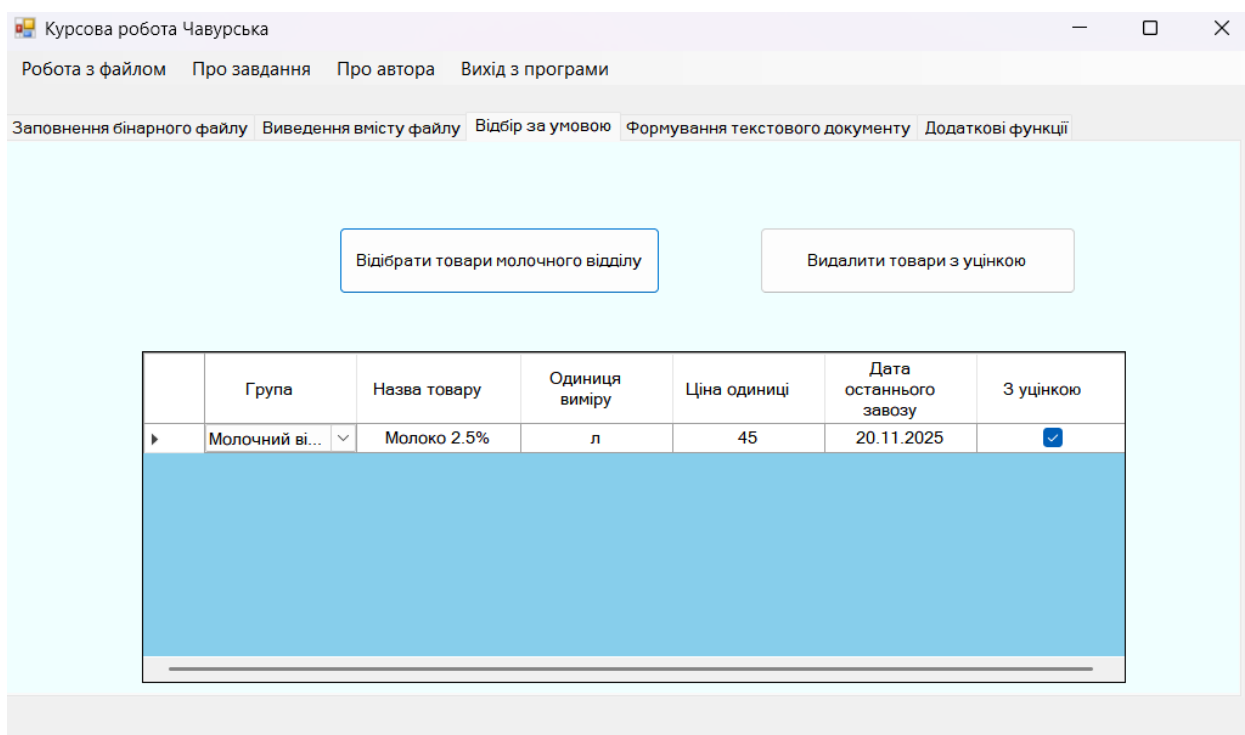
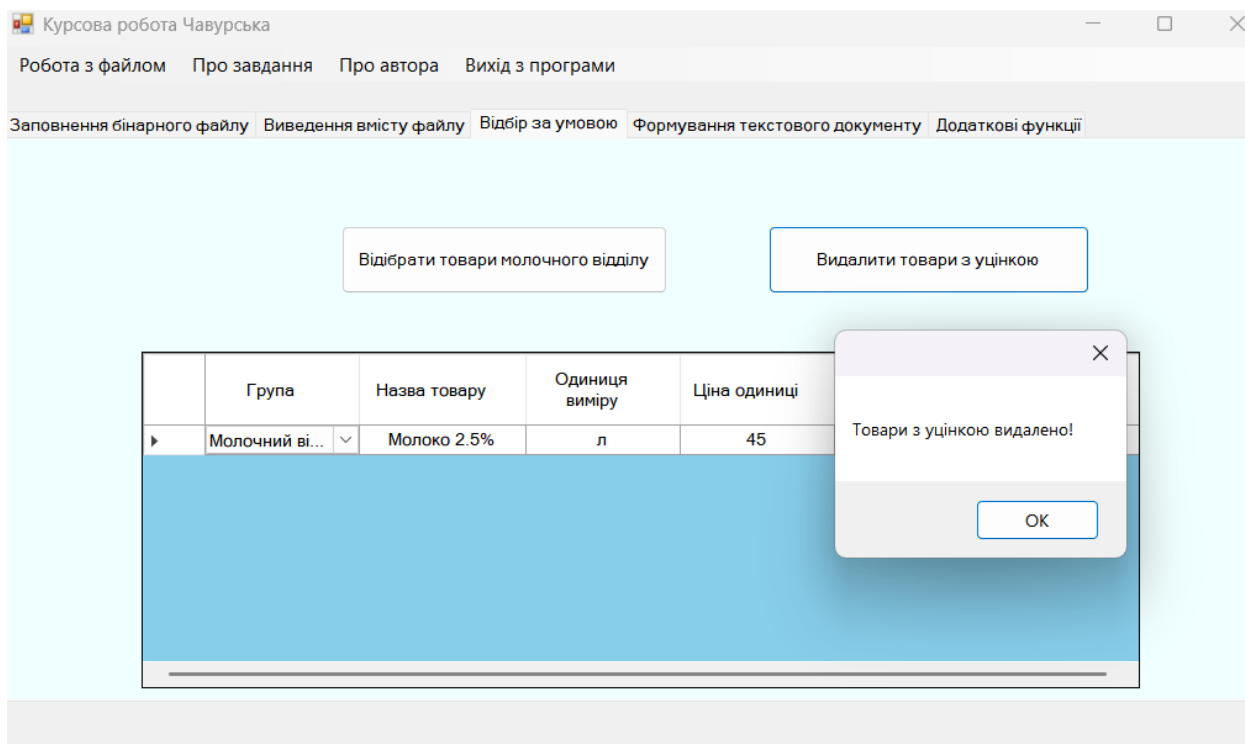
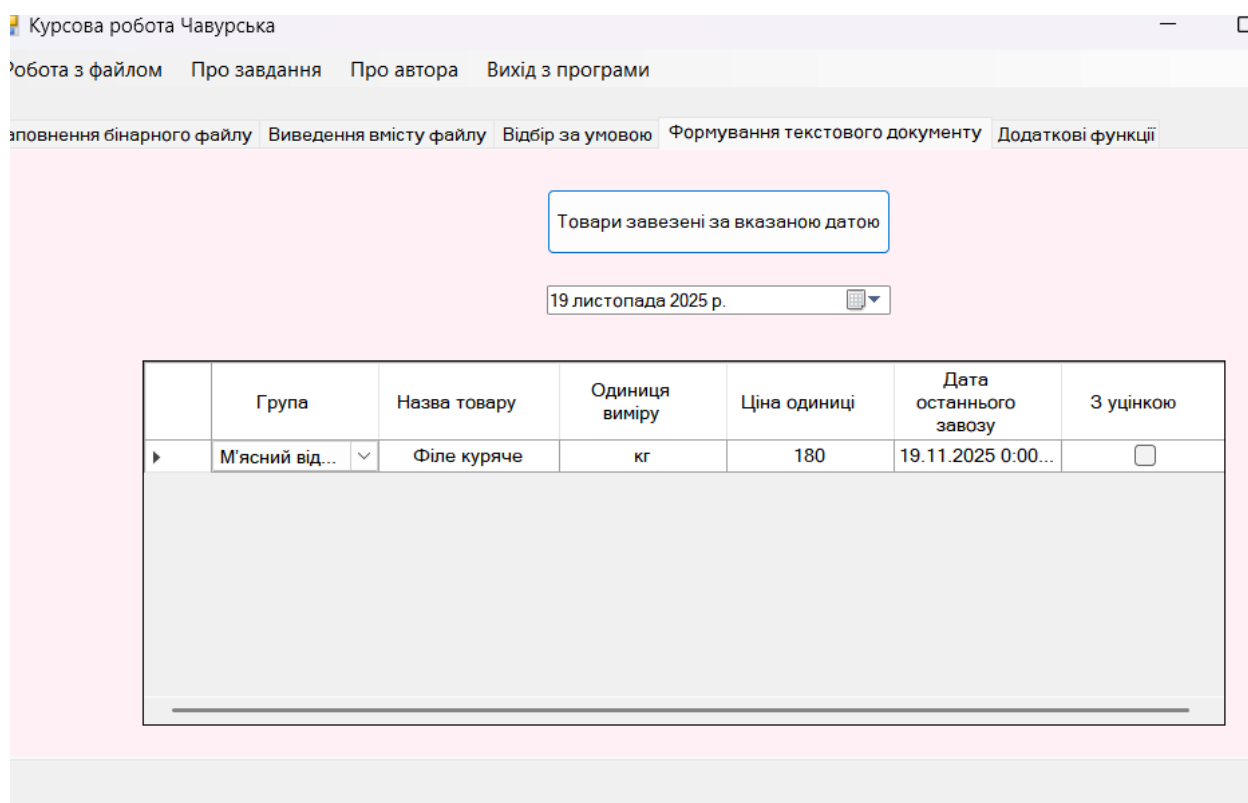

Рисунок 5.4 – Вкладка *Вибір даних за умовою*

Рисунок 5.5 – Вкладка *Відбір за умовою*Рисунок 5.6 – Вкладка *Форматування текстового файлу*

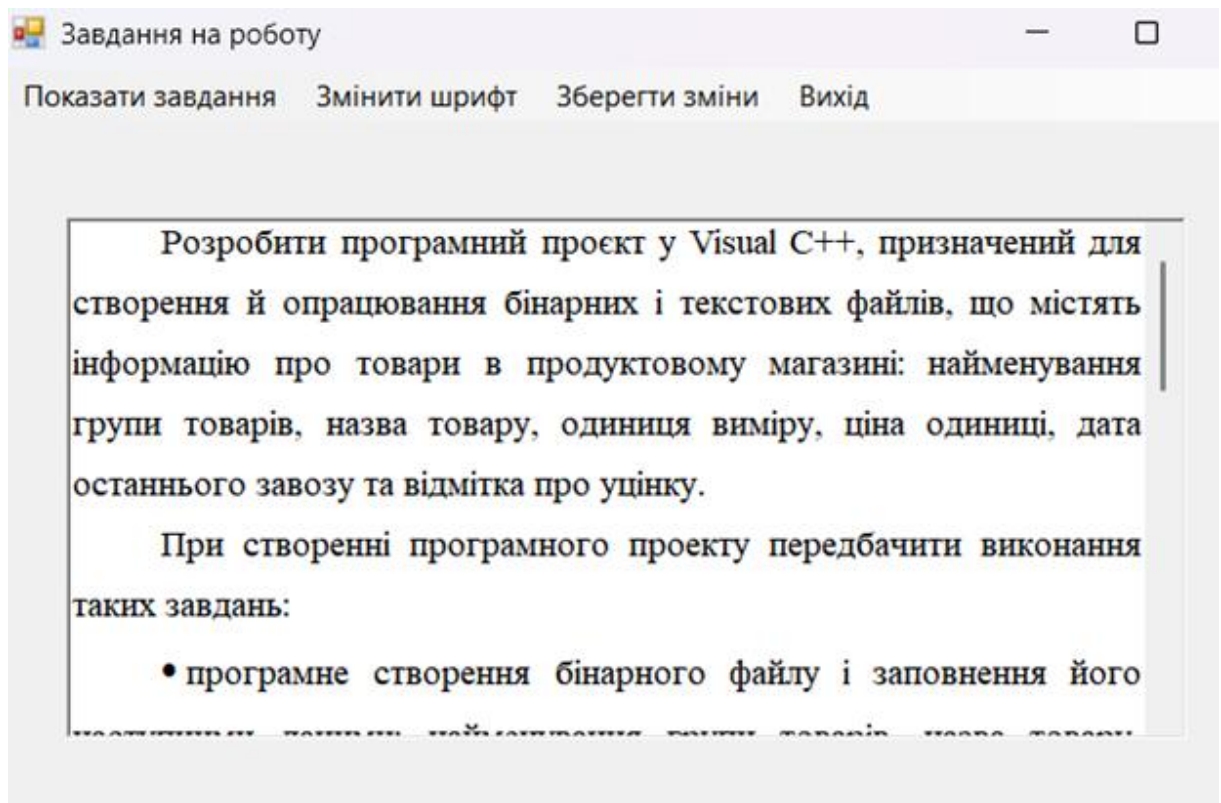

Рисунок 5.7 – Вигляд вікна *Завдання на роботу*

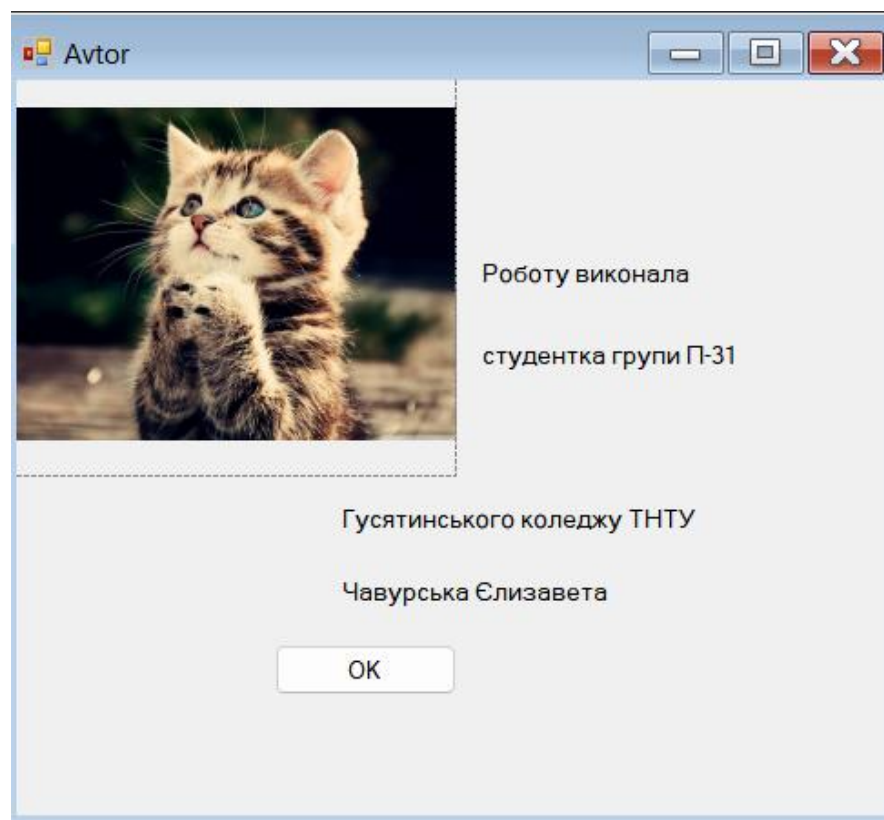

Рисунок 5.8 – Вигляд вікна *Про автора*

Рисунок 5.9 – Вікно заставки

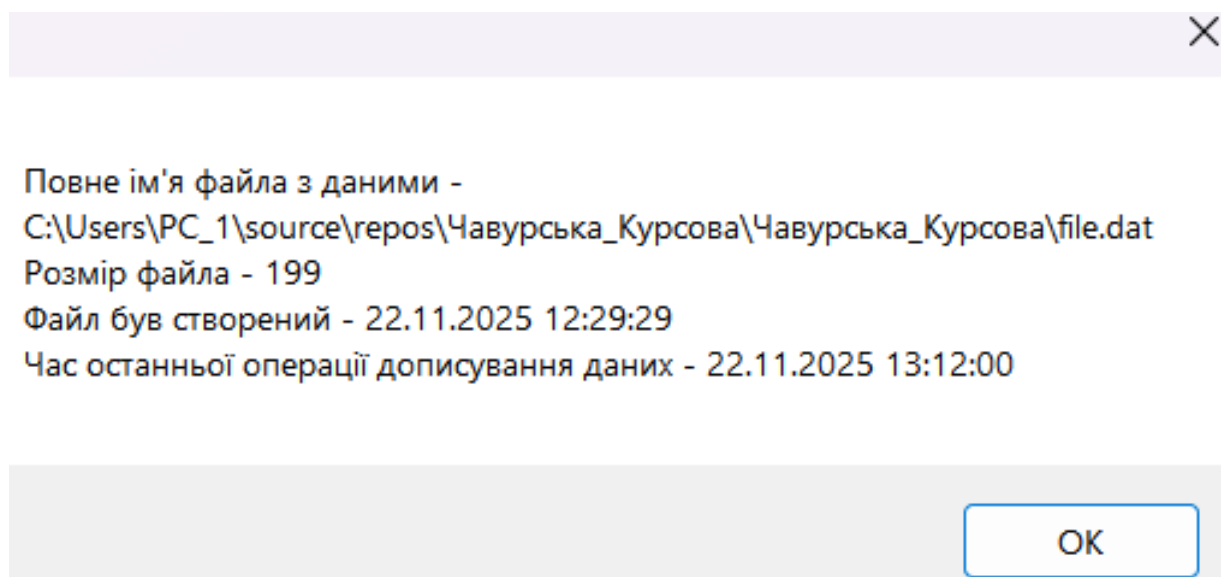

Рисунок 5.10 – Вигляд вікна довідки про файл

```
м'ясний відділ | Філе куряче | кг | 180 | 19.11.2025 | ні
```

Рисунок 5.11 – Вміст текстового файлу result.txt

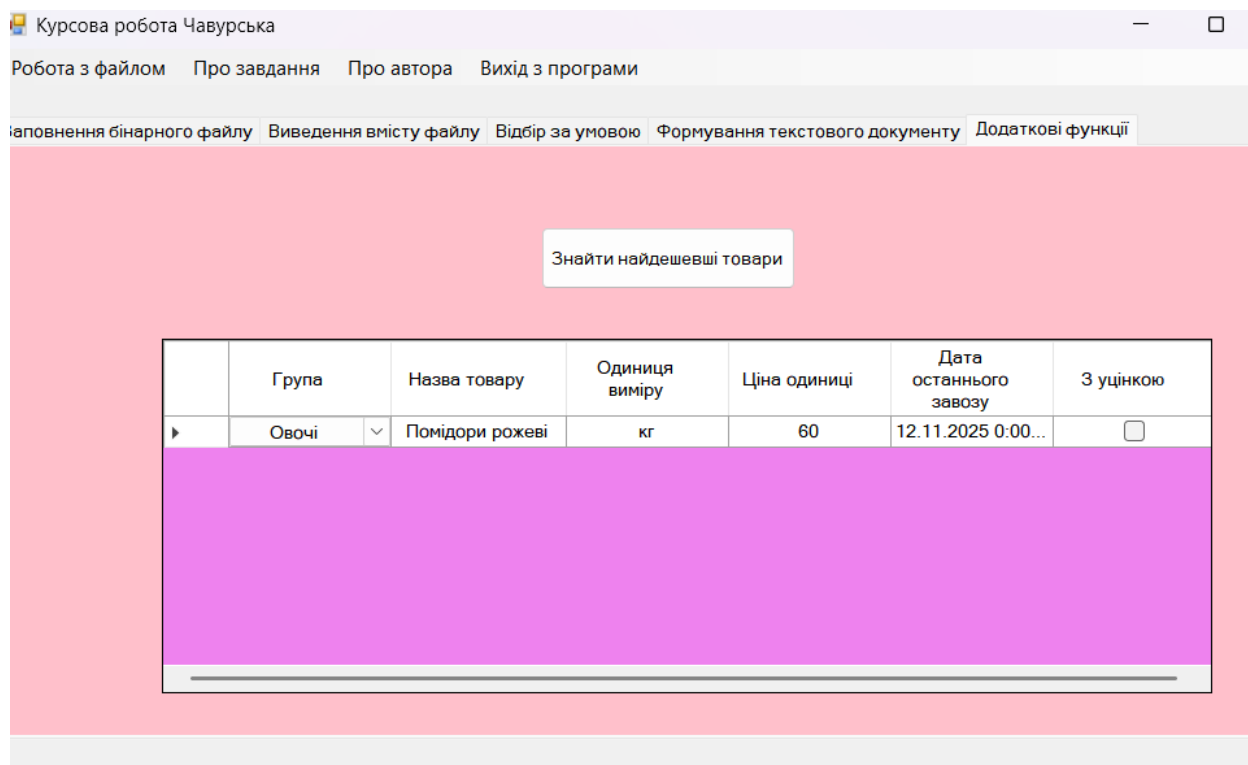

Рисунок 5.12 – Вкладка *Додаткові функції*

ВИСНОВКИ

Сучасний розвиток технологій сприяє появі нових програмних рішень, що значно полегшують роботу користувачів, зокрема тих, які пов'язані з обробкою даних у текстових та бінарних файлах. Виконуючи даний проєкт, були опановані практичні навички роботи з Windows Forms та управління різними типами файлів: створення і запис інформації, її відображення, вибірка даних за заданими критеріями, редагування і видалення записів, а також формування додаткових файлів, таких як звіти, на основі головного масиву даних.

Створена програма надає можливість ефективно вести облік і обробку інформації про товари продуктової торгової точки, включно з назвою товару, категорією, одиницею виміру, ціною, датою надходження та станом уцінки. Користувач може швидко фільтрувати товари за групами, сортувати за назвою, знаходити найвигідніші пропозиції, формувати текстові звіти і видаляти товари, які підлягають уцінці.

Інтерфейс програми розроблено з урахуванням простоти й зручності використання, що дозволяє легко застосовувати її у щоденних процесах магазину для роботи з великим обсягом інформації про асортимент товарів.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. C++. Теорія та практика : навч. посіб. / за ред. О. Г. Трофименко, Ю. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова , 2011. 587 с.
2. Трофименко О. Г., Прокоп Ю. В., Задерейко О. В. Алгоритмізація та програмування : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2020. 310 с.
3. Ковалюк Т. В. Основи програмування. Ковалюк. – К. : ВНУ, 2005. 384 с.
4. Васильєв О. В 191 Програмування на C++ в прикладах і задачах : Навч. посіб. / О. Васильєв. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 382 с.
5. Белов Ю. А., Карнаух Т. О., Коваль Ю. В., Ставровський А. Б. Вступ до програмування мовою C++. Організація обчислень : навч. посіб./ Ю. А. Белов, Т. О. Карнаух, Ю. В. Коваль, А. Б. Ставровський. – К. : Видавничополіграфічний центр “Київський університет”, 2012. – 175 с.
6. Шпак З.Я. Програмування мовою С / З.Я. Шпак. – Львів: ОріянаНова, 2006. – 432 с.
7. Основи програмування на C++. Зеленський О.С., Лисенко В.С. – Кривий Ріг: Державний університет економіки і технологій, 2023.-269 с.
8. Кривцова О.П. Програмування мовою C++. Технологія візуального програмування : навч. посіб. – Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2020. – 144 с.
9. Проектування програмних доданків: Частина І. Комп’ютерні практикуми: навч. посіб. для студ. спеціальності 151 – «Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: В. І. Бендюг, Б. М. Комариста. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 285 с.
10. ДСТУ 3008 – 95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. URL :
11. Сайт з ресурсами по вивченню C++. URL: <https://cplusplus.com/>
12. Visual Studio 2015 C++. URL:[https://learn.microsoft.com/enus/previous-versions/60k1461a\(v=vs.140\)?redirectedfrom=MSDN](https://learn.microsoft.com/enus/previous-versions/60k1461a(v=vs.140)?redirectedfrom=MSDN)

13. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни Основи програмування та алгоритмічні мови для студентів спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» / Упоряд. К. І. Барціховська. Гусятин: ГК ТНТУ, 2019. 60с.

Додаток А

Код кнопки «Товари завезені за вказаною датою.»

```

private: System::Void button6_Click(System::Object^ sender,
System::EventArgs^ e) {
    dataGridView4->Rows->Clear();
    if (!File::Exists("file.dat")) return;

    DateTime selectedDate = dateTimePicker1->Value.Date;

    StreamWriter^ sw = gcnew StreamWriter("result.txt", false);

    FileStream^ fs = gcnew FileStream("file.dat", FileMode::Open,
FileAccess::Read);
    BinaryReader^ br = gcnew BinaryReader(fs);

    while (br->BaseStream->Position < br->BaseStream->Length)
    {
        String^ group = br->ReadString();
        String^ name = br->ReadString();
        String^ unit = br->ReadString();
        double price = br->ReadDouble();
        DateTime date = DateTime::FromBinary(br->ReadInt64());
        bool discount = br->ReadBoolean();

        if (date.Date == selectedDate)
        {
            dataGridView4->Rows->Add(group, name, unit, price,
date, discount);

            sw->WriteLine(group + " | " + name + " | " + unit +
                " | " + price + " | " + date.ToShortDateString()
+
                " | " + (discount ? "Так" : "Ні"));
        }
    }

    sw->Close();
    br->Close();
    fs->Close();
}

```

Додаток Б

Код кнопки «Видалити товари з уцінкою»

```

private: System::Void button7_Click(System::Object^ sender,
System::EventArgs^ e) {
    dataGridView1->Rows->Clear();
    String^ fileName = "file.dat";
    String^ tmpFileName = "tmp.dat";
    if (!File::Exists(fileName)) {
        MessageBox::Show("Файл не існує.");
        return;
    }
    BinaryReader^ reader = gcnew
BinaryReader(File::OpenRead(fileName));
    BinaryWriter^ writer = gcnew BinaryWriter(File::Open(tmpFileName,
FileMode::Create));

    try {
        while (reader->BaseStream->Position < reader->BaseStream-
>Length) {
            String^ group = reader->ReadString();
            String^ name = reader->ReadString();
            String^ unit = reader->ReadString();
            double price = reader->ReadDouble();
            Int64 ticks = reader->ReadInt64();
            bool discount = reader->ReadBoolean();

            DateTime date(ticks);

            if (!discount) {
                writer->Write(group);
                writer->Write(name);
                writer->Write(unit);
                writer->Write(price);
                writer->Write(date.Ticks);
                writer->Write(discount);
            }
        }
    }
    finally {
        reader->Close();
        writer->Close();
    }

    File::Delete(fileName);
    File::Move(tmpFileName, fileName);
    MessageBox::Show("Товари з уцінкою видалено!");
}

```


Додаток В

Код вкладок menuStrip1

```

private: System::Void
довідкаПроФайлToolStripMenuItem_Click(System::Object^ sender,
System::EventArgs^ e) {
    if (!File::Exists(bfname)) {
        MessageBox::Show("file not exists");
        return;
    }
    FileInfo^ f = gcnew FileInfo(bfname);
    MessageBox::Show("Повне ім'я файла з даними - " + f->FullName +
        "\nРозмір файла - " + f->Length.ToString() +
        "\nФайл був створений - " + f->CreationTime.ToString() +
        "\nЧас останньої операції дописування даних - " +
        f->LastWriteTime.ToString());
}
private: System::Void
резервнеКопіюванняБінарногоФайлуToolStripMenuItem_Click(System::Object
^ sender, System::EventArgs^ e) {
    if (!Directory::Exists("Copy"))
        Directory::CreateDirectory("Copy");
    FileInfo^ f = gcnew FileInfo(bfname);
    f->CopyTo("Copy\\" + "RezervCopy.dat", true);
}
private: System::Void проАвтораToolStripMenuItem_Click(System::Object^
sender, System::EventArgs^ e) {
    Avtor^ fr2 = gcnew Avtor();
    fr2->ShowDialog();
}
private: System::Void очиститиToolStripMenuItem_Click(System::Object^
sender, System::EventArgs^ e) {
    BinaryWriter^ fb = gcnew BinaryWriter(File::Open(bfname,
FileMode::Create));
    fb->Close();
    dataGridView2->Rows->Clear();
}
private: System::Void
проЗавданняToolStripMenuItem_Click(System::Object^ sender,
System::EventArgs^ e) {
    Zavdan^ fr2 = gcnew Zavdan();
    fr2->ShowDialog();
}
private: System::Void
вихідЗПрограмиToolStripMenuItem_Click(System::Object^ sender,
System::EventArgs^ e) {
    Close();
}

```

Додаток Г

Код форми «Zavdan.h»

```

private: System::Void
показатиЗавданняToolStripMenuItem_Click(System::Object^ sender,
System::EventArgs^ e) {
    openFileDialog1->Filter = "Doc files(*.rtf)|*.rtf";
    if (openFileDialog1->ShowDialog() ==
System::Windows::Forms::DialogResult::OK) {
        richTextBox1->LoadFile(openFileDialog1->FileName);
    }
}
private: System::Void
змінитиШрифтToolStripMenuItem_Click(System::Object^ sender,
System::EventArgs^ e) {
    fontDialog1->ShowColor = true;
    fontDialog1->Font = richTextBox1->Font;
    if (fontDialog1->ShowDialog() !=
System::Windows::Forms::DialogResult::Cancel) {
        richTextBox1->SelectionFont = fontDialog1->Font;
        richTextBox1->SelectionColor = fontDialog1->Color;
    }
}
private: System::Void
зберегтиЗміниToolStripMenuItem_Click(System::Object^ sender,
System::EventArgs^ e) {
    saveFileDialog1->Filter = "Doc files(*.rtf)|*.rtf";
    if (saveFileDialog1->ShowDialog() ==
System::Windows::Forms::DialogResult::OK) {
        richTextBox1->SaveFile(saveFileDialog1->FileName);
        richTextBox1->Modified = false;
    }
}
private: System::Void вихідToolStripMenuItem_Click(System::Object^
sender, System::EventArgs^ e) {
    if (richTextBox1->Modified) {
        if (MessageBox::Show("Текст було змінено.\nЗберегти зміни?",
"Закрити форму", MessageBoxButtons::YesNo, MessageBoxIcon::Question)
== System::Windows::Forms::DialogResult::Yes) {
            зберегтиЗміниToolStripMenuItem_Click(зберегтиЗміниToolStripMenuItem, e);
        }
    }
    Close();
}

```